

A

a, **A** (n; 600) 1 (taalk.) *(litera)* a, **A** ♦ **A jak Adam** ± de a van Anton; **od A do Z** van A tot Z; van voor naar achter; van naaldje tot draadje; **odległość od A do B** de afstand van A naar B 2 (muz.) a, **A** ♦ **A-dur** A grote tert; A-groot; A-majeur; **a-moll** a kleine tert; a-klein; a-mineur

a¹ (conj) 1 (łączy dwa człony o wyrażonej opozycji) en, versus ♦ **dzisiaj, a nie jutro** vandaag, en niet morgen; **teoria a praktyka** theorie en/versus praktijk 2 (łączy dwa człony po przyimku 'między') en ♦ **między szafą a biurkiem** tussen de kast en het bureau 3 (luźne uzupełnienie) en ♦ **ja skończyłem, a ty?** ik heb het af, en jij?; **za wsią był las, a za lasem rzeka** achter het dorp was een bos, en achter het bos een rivier 4 (równoczesność, z formą czasownika) terwyl ♦ **oddychał z trudem, a nogi uginęły się pod nim** hij ademde met moeite, terwijl zijn knieën knikten 5 (uzupełnienie, z formą czasownika; wprowadza element zaskoczenia) maar ♦ **miał osiemdziesiąt lat, a jeździł na rowerze jak młody** hij was tachtig, maar fietste nog als de beste

a² (int) (emf) ♦ **a co?** hoe zo?; **a hultaj!** de schavuit!; **a nie mówiłem?** zei ik het niet?

A (abbr) (fys.) (ampere) A (ampère), amp. (ampère)

abazur (m; 50) lampenkap

ABC (n; 600) abc^h ♦ **ABC dziennikarstwa** het abc van de journalistiek

abdykować (if/pf; 1011) afstand doen* van de troon, af-treden*^z

abecadło (n; 486) 1 alfabet^h 2 (fig.) (podstawy) de eerste beginselen^{pl}

abonament (m; 52) 1 abonnement^h ♦ **abonament na mecze** seizoenkaart; **opłacać/opłacić abonament** het abonnement betalen 2 (telewizyjny) kijkgeld^h 3 (telefoniczny) telefoonabonnement^h

abonent (m; 119), **abonentka** (f; 297) abonnee

aborcja (f; 377) abortus ♦ **dokonywać/dokonać aborcji** abortus plegen

absencja (f; 377) absentie, afwezigheid ♦ **absencja chorobowa** ziekteverzuim

absolut (m; 52) (fil.) het absolute

absolutnie (adv; 753) absoluut

absolutny (adj; 753) 1 (bezwzględny) absoluut ♦ **zero absolutne** (fys.) absolute nulpunt 2 (całkowity) absoluut, volkomen ♦ **absolutna większość** absolute meerderheid; volstrekte meerderheid; **absolutne zero** (spreekt.) een complete nul

absolutorium (n; 509) 1 (formele goedkeuring door een machtsorgaan) ♦ **udzielać/udzielić absolutorium zarządowi** decharge verlenen aan het bestuur 2 (school., univ.) (afsluiten van alle deeltentamens voor de uiteindelijke verdediging van de afstudeerscriptie) ♦ **uzyskiwać/uzyskać absolutorium na wydziale prawa** een bewijs ontvangen van voltooiing van een rechtenstudie

absolutyzm (m; 44) absolutisme^h

absolutywny (m; 119), **absolutentka** (f; 297) afgestudeerde

absorbować (if; 1011), **za-** (pf) 1 (fys., schei.) absorberen 2 (fig.) absorberen, in beslag nemen* ♦ **praca naukowa całkowicie go absorbuje** de wetenschappelijke arbeid neemt hem geheel in beslag

abstrahować¹ (if; 1011) (od czegoś) (pomijać) buiten be-

schouwing laten* ♦ **abstrahując od jego poglądów, jest niezłym mówcą** afgezien van zijn denkbeelden is hij geen slecht redenaar

abstrahować² (if; 1011), **wy-** (pf) (coś (z czegoś)) (fil.) abstraheren

abstrakcja (f; 377) 1 abstractie 2 (fil.) abstractie 3 (kunst) abstract werk^h

abstrakcyjny (adj; 753) 1 (nierealny) abstract ♦ **abstrakcyjny dowcip** een abstracte mop; **abstrakcyjny pomysł** een irreële gedachte 2 (fil.) abstract ♦ **abstrakcyjne myślenie** het abstracte denken 3 (kunst) abstract

abstynencja (f; 377) 1 (od napojów alkoholowych) abstinencje, geheelonthouding 2 ♦ **abstynencja seksualna** seksuele onthouding

abstynent (m; 119), **abstynentka** (f; 297) geheelonthouder

abstynentka (f; 297) (vrouwelijke) geheelonthouder, geheelonthoudster

absurd (m; 46) nonsens, absurditeit

absurdalny (adj; 752) absurd

aby¹ (conj) (schr.) 1 (+ infin.) om ... te ... ▷ dat ♦ **przyjechał, aby zaraz odjechać** hij kwam aan, om onmiddellijk (weer) te vertrekken; **pojechała do Polski, aby uczyć się polskiego** ze ging naar Polen om Pools te leren; **chcę, aby zmienić tę lampę** ik wil dat die lamp vervangen wordt; **nie wydaje się, aby tego nie można było zrobić** het lijkt er niet op, dat dat niet gedaan zou kunnen worden 2 (+ persoonsuitgang (-, ~m, ~ś, ~śmy, ~ście) + verleden deelwoord) dat ▷ zodat, opdat ♦ **nie sądzę, abys miał rację** ik denk niet dat je gelijk hebt; **autobus jest zbyt późno, abysmy mogli zdążyć** die bus is te laat voor ons om het (nog) te (kunnen) halen; **prosiłem go, aby pomógł** ik vroeg hem om te helpen; **wyraziłem się dość dobitnie, abys to nareszcie zrozumiała** ik heb me tamelijk sterk uitgedrukt, zodat/opdat je het (nu) eindelijk eens zou begrijpen; ik heb me tamelijk sterk uitgedrukt, zodat/opdat je het (nu) eindelijk eens begrijpt 3 (+ persoonsuitgang (-, ~m, ~ś, ~śmy, ~ście) + verleden deelwoord) (+ tylko; warunek) (maar alleen) als ♦ **pojadę na wycieczkę, aby tylko była pogoda** ik maak een uitje (maar alleen) als het goed weer is; **przyjdę na spotkanie, aby tylko nie padał deszcz** ik kom naar de vergadering (maar alleen) als/zolang het niet regent

aby² (part) (sygnalizuje treść życzeniową; byle) (geeft een wens aan) ♦ **aby do wiosny!** als we de lente maar halen!; **aby tylko zdążyć!** als we maar op tijd komen!

AC (abbr) (verzekeringswezen) (autocasco) volledig casco

ach (int) ach ♦ **ach, jak miło!** o, wat aardig!

achillesowy (adj; 754) ♦ **pięta achillesowa** achilleshiel

aczkolwiek (conj) (choć) ofschoon, zij het dat ♦ **był bardzo silny, aczkolwiek na takiego nie wyglądał** hij was heel sterk, ofschoon hij daar niet naar uitzag

adamaszek (m; 6) damast^h

adaptacja (f; 377) 1 adaptatie ♦ **adaptacja filmowa** filmversie 2 (muz.) bewerking ▷ (aranżacja) arrangement^h

adapter (m; 28/50) platenspeler

adaptować (if/pf; 1011), **za-** (pf) 1 geschikt maken

♦ **adaptować strych na mieszkanie** een zolder verbouwen tot woning 2 (muz.) bewerken

adaptować się (if; 1011), **za-** (pf) zich aanpassen

♦ **adaptować/zaadaptować się w nowym otoczeniu** zich aanpassen in de nieuwe omgeving

adekwatny (adj; 753) (do czegoś) 1 adequaat ▷ (udany)

geschikt, (często) goed ♦ **adekwatny przekład** adequate/goede vertaling 2 (zgodny z czymś) in overeen-

- stemming (met) ❖ *ta kara jest nieadekwatna do czynu* de straf staat in geen verhouding tot de daad
- adidas** (m; 25) (euf., inf.) aids ❖ *złapać adidasa* aids oplopen
- adidasy** (m; 36) (sport.) (zwykle pl.) sportschoen, tennischoen
- adiunkt** (m; 119) wetenschappelijk medewerker
- adiustować** (if; 1011), **za-** (pf) (boekw.) gereedmaken voor druk, persklaar maken
- adiutant** (m; 119) (mil.) adjutant
- adm.** (abbr) **1** (administracja) bestuur^h **2** (administracyjny/administracyjny) administratief **3** (admirał) admiraal
- administracja** (f; 377) **1** (zarządzanie) bestuur^h, (nadzór) beheer^h ❖ *administracja majątkiem* beheer over een vermogen **2** (w przedsiębiorstwie) (zarząd) bestuur^h, (kierownictwo, dyrekcja) directie **3** (w państwie) (rząd; zarząd) bestuur^h, (władze) overheid ❖ *administracja państwowa* staatsbestuur; staatsapparaat
- administracyjny** (adj; 753) **1** (dot. zarządzania) bestuurlijk ❖ *koszty administracyjne* beheerskosten; *zdolności administracyjne* bestuurlijke capaciteiten **2** (dot. zarządu) ❖ *pracownik administracyjny* beleidsmedewerker **3** (dot. wykonywania władzy) administratief ❖ *podział administracyjny* administratieve indeling; *prawo administracyjne* (jur.) administratief recht
- administrator** (m; 121), **administratorka** (f; 297) administrateur, (zarządca) beheerder ❖ *administrator apostolski* (r.-k.) apostolisch administrator
- administrować** (if; 1011) (czymś⁴) beheren ❖ *administrować majątkiem firmy* het bezit van een firma beheren
- admiralicja** (f; 377) admiraliteit
- admiral** (m; 126) admiraal
- adnotacja** (f; 377) **1** (w książce, artykule) noot, kanttekening **2** (na dokumencie) aantekening
- adopcja** (f; 377) adoptie
- adoptować** (if/pf; 1011), **za-** (pf) adopteren
- adoptowany** (adj; 754) geadopteerd ❖ *adoptowane dziecko* adoptiekind
- adoracja** (f; 377) **1** (podziw) bewondering ❖ *towarzystwo wzajemnej adoracji* (scherts.) genootschap van wederzijdse bewondering **2** (relig.) adoratie ❖ *adoracja Najświętszego Sakramentu* uitstelling van het Allerheiligst sacrament
- adorator** (m; 121) aanbieder, adorateur
- adorować** (if; 1011) **1** aanbidden*, adoreren **2** (relig.) aanbidden*
- adres** (m; 44) adres^h ❖ *adres e-mailowy/internetowy* e-mailadres/internetadres; *trafić pod zły adres* (fig.) aan het verkeerde adres zijn; *czy to było pod moim adresem?* (fig.) was dat tegen mij bedoeld?; *adres pocmocy* noodadres (handel.), pakketkaart; *zmienić adres* van adres veranderen; *adres zwrotny* adres voor terugzending; retouradres
- adresat** (m; 119), **adresatka** (f; 297) **1** geadresseerde **2** (kunst) hoorder, kijker, lezer
- adresować** (if; 1011), **za-** (pf) adresseren ❖ *adresować/zaadresować kopertę* een enveloppe adresseren
- Adriatyk** (m; 6) (aard.) Adriatische Zee
- adwent** (m; 52) (r.-k.) advent
- adwentysta** (m; 358) (relig.) adventist ❖ *Kościół Adwentystów Dnia Siódmego* Kerk van de Zevendedagadventisten
- advokat** (m; 119) advocaat ❖ *advokat z urzędu* (jur.) toegevoegd advocaat
- aerobik** (m; 6) aerobics
- aerodynamiczny** (adj; 753) **1** (kształt) gestroomlijnd **2** (siła) aerodynamisch
- aerazol** (m; 217) **1** aerosol^h **2** (pojemnik) spuitbus ❖ *dezodorant w aerozolu* deodorant in spray
- afekt** (m; 52) (psych.) affect^h ❖ *zbrodnia w afekcie* crime passionnel
- afektacja** (f; 377) gemaaktheid, gekunsteldheid
- afektowany** (adj; 754) gemaakt, gekunsteld
- afera** (f; 321) **1** affaire ❖ *afera miłosna* liefdesgeschiedenis **2** (inf.) (awantura) rel ❖ *ale afera!* wat een toestanden!
- aferyzta** (m; 358), **aferyzstka** (f; 297) oplichter, zwendelaar
- aferyzstka** (f; 297) (vrouwelijke) oplichter, oplichtster, (vrouwelijke) zwendelaar, zwendelaarster
- Afganistan** (m; 44) (aard.) Afghanistan^h
- Afganka** (f; 297) Afghaanse (vrouw)
- Afgańczyk** (m; 15) Afghaan
- afgański** (adj; 742) Afghaans ❖ *chart afgański* (zoöl.) Afghaanse windhond
- afisz** (m; 161) affiche^h, aanplakbiljet^h ❖ *nie schodzić z afisza* repertoire houden (o sztuce, filmie itd.)
- afiszować się** (if; 1011) ((z) czymś⁴) paraderen (met), (przechwalać się) te koop lopen* (met) ❖ *afiszować się swoim bogactwem* te koop lopen met zijn rijkdom; *afiszować się z kobietami* zich in het gezelschap van vrouwen vertonen
- aforyzm** (m; 44) aforisme^h
- afrikaans** (adj post; 837) (taalk.) ❖ *język afrikaans* de Zuid-Afrikaanse taal; Afrikaans^h
- afrodyzjak** (m; 6) afrodisiacum^h
- afront** (m; 52) belediging, schoffering ❖ *robić/zrobić komuś afront* iemand schofferen
- Afryka** (f; 296) (aard.) Afrika^h
- Afrykaner** (m; 121) Afrikaner, Afrikaander
- afrykanerski** (adj; 742) (od Afrykaner) Zuid-Afrikaans, Afrikaans ❖ *język afrykanerski* de Zuid-Afrikaanse taal; Afrikaans^h
- Afrykanin** (m; 160) Afrikaan
- Afrykanka** (f; 297) Afrikaanse (vrouw)
- Afrykańczyk** (m; 15), **Afrykanka** (f; 297) Afrikaan
- afrykański** (adj; 742) Afrikaans
- agencja** (f; 377) **1** (przedstawicielstwo) vertegenwoordiging, agentschap^h ❖ *agencja handlowa* handelvertegenwoordiging; *agencja prasowa* persagentschap **2** (firma) bureau^h ❖ *agencja ochrony* (mienia) bewakingsdienst; *agencja reklamowa* reclamebureau; *agencja towarzyska* escortbureau; escortservice
- agencyjny** (adj; 754) ❖ *wiadomości agencyjne* nieuws van de persbureaus
- agenda** (f; 315) **1** (filia) filiaal^h **2** (terminarz) agenda
- agent** (m; 119), **agentka** (f; 297) **1** (przedstawiciel) agent, vertegenwoordiger ❖ *agent ubezpieczeniowy* verzekeringsagent **2** (szpieg) geheim agent, informant ❖ *agent obcego wywiadu* geheim agent van een vreemde mogendheid **3** (diplomatie) ❖ *agent dyplomatyczny* diplomatiek vertegenwoordiger **4** (sprekt.) linkmiegel ❖ *niezły z niego agent!* die moet je in de gaten houden!
- agitacja** (f; 377) actie, campagne ❖ *agitacja przedwyborcza* verkiezingscampagne
- agitator** (m; 121) (polit.) activist, campagnevoerder
- agitatorka** (f; 297) (vrouwelijke) activist, activiste, (vrouwelijke) campagnevoerder, campagnevoerster
- agitować**¹ (if; 1011) (za czymś⁴) actievoeren (voor) ❖ *agitować za zjednoczeniem lewicy* actievoeren voor de vereniging van links

- agitować**² (if; 1011), **za-** (pf) (kogoś^A) (iemand) voor zich (proberen te) winnen*
- aglomeracja** (f; 377) **1** (*skupisko*) opeenhoping, concentratie **2** (*w urbanistyce*) agglomeratie ❖ **aglomeracja miejska** stedelijke agglomeratie
- agonia** (f; 376) agonie, doodstrijd ❖ **agonia przedsiębiorstwa** (fig.) de agonie van een onderneming; **leżeć w agonii** op sterven liggen
- agrafka** (f; 297) veiligheidsspeld
- agrarny** (adj; 754) agrarisch
- agregat** (m; 52) (*techn.*) **1** aggregaat^h **2** (fig., inf.) (*spryciarz*) ❖ **niezły z niego agregat!** die moet je in de gaten houden!
- agresja** (f; 377) agressie ❖ **akt agresji** daad van agressie; **dokonywać/dokonać agresji na sąsiednie państwo** agressie plegen tegen een nabuurstaat
- agresor** (m; 121) agressor
- agrest** (m; 54) (*bot.*) kruisbes
- agresywność** (f; 441) agressiviteit
- agresywny** (adj; 752) aggressief
- agronomia** (f; 376) agronomie
- agrotechnika** (f; 296) landbouwtechniek
- agrowypoczynek** (m; 8) (meestal voor kinderen; tijdelijk verblijf op een boerderij bij wijze van vakantie)
- aha** (int) o, aha ❖ **aha, teraz rozumiem** aha, nu begrip ik het!
- AIDS** (abbr) aids (acquired immune deficiency syndrome) ❖ **chory na AIDS** aidspatiënt
- airbus** (m; 44) airbus
- aj** (int) oei, ai ❖ **aj, aj, niedobrze!** oei, dat is pech!
- ajencja** (f; 377) **1** (*placówka*) filiaal^h **2** (*hand.*) ❖ **brać/wziąć sklep w ajencję** een winkel overnemen op franchisebasis
- ajent** (m; 119) uitbater, beheerder
- ajentka** (f; 297) (vrouwelijke) uitbater, uitbaatster, (vrouwelijke) beheerder, beheerster
- ajerkoniak** (m; 6) (*cul.*) advocaat
- AK** (abbr) (*hist.*) (*Armia Krajowa*) Binnenlands Leger^h (Pools ondergronds leger tijdens WO II)
- akacja** (f; 377) (*bot.*) acacia
- akademia** (f; 376) **1** (*instytucja*) academie ❖ **Akademia Nauk** Academie van Wetenschappen **2** (*uczelnia*) academie, hogeschool ❖ **akademia rolnicza** landbouwhogeschool; **akademia wojskowa** militaire academie **3** (*uroczystość*) feestelijke bijeenkomst, academische zitting ❖ **akademia żałobna** herdenkingsplechtigheid
- akademicki** (adj; 727) **1** academisch ❖ **dom akademicki** studentenflat; **kwadrans akademicki** academisch kwartier; **rok akademicki** academisch jaar **2** (*teoretyczny*) academisch, theoretisch ❖ **kwestia akademicka** academische vraag **3** (*szablonowy*) academisch, schools ❖ **styl akademicki** academische stijl
- akademik**¹ (m; 15) **1** (*członek akademii*) academieliid^h **2** (*zeldz.*) (*student*) student
- akademik**² (m; 1) (*dom akademicki*) studentenhuish^h, studentenflat, (*Belg.*) studentenhome^h, (*Belg.*) peda
- akapit** (m; 52) (*boekw.*) **1** (*ustęp*) alinea **2** (*pierwszy wiersz*) beginregel
- akcent** (m; 52) **1** (*taalk.*) accent^h, klemtoon ❖ **kłaść akcent na coś** (fig.) het accent leggen op iets; iets benadrukken **2** (*znak graficzny*) accent^h **3** (*wymowa*) accent^h, tongval **4** (*zabarwienie uczuciowe*) accent^h, toon **5** (*element*) accent^h ❖ **tradycyjne wnętrze z kilkoma nowoczesnymi akcentami** een traditioneel interieur met enkele moderne accenten
- akcentować** (if; 1011), **za-** (pf) **1** (*taalk.*) beklemtonen
- ❖ **akcentować sylabę** een lettergreep beklemtonen **2** (fig.) benadrukken
- akceptacja** (f; 377) **1** (*przyjęcie*) aanvaarding, acceptatie ❖ **społeczna akceptacja** sociale acceptatie **2** (*aprobaty*) goedkeuring ❖ **uzyskiwać/uzyskać akceptację projektu** goedkeuring verkrijgen voor een project **3** (*handel.*) acceptatie ❖ **akceptacja wexla** acceptatie van een wissel
- akceptować** (if; 1011), **za-** (pf) **1** (*przyjmować*) aanvaarden*, accepteren **2** (*aprobować*) goedkeuren ❖ **zaakceptować projekt ustawy** een wetsvoorstel goedkeuren
- akcesoria** (pl; 538) accessoires^{pl} ❖ **akcesoria samochodowe** accessoires voor de auto; **akcesoria teatralne** theaterbenodigdheden
- akcie** ⇒ **akt**
- akcja** (f; 377) **1** (*działanie*) actie ❖ **czołgi weszły do akcji** de tanks kwamen in actie; **polijanci musieli wkroczyć do akcji** de politie moest handelend optreden; **akcja ratunkowa** reddingsoperatie; **akcja społeczna** sociale actie; **akcja zbrojna** gewapend optreden **2** (*lit.*) actie, handeling ❖ **jedność akcji** (*dram.*) eenheid van handeling **3** (*econ.*) aandeel^h ❖ **pakiet akcji** aandelenpakket **4** (*sport.*) actie, offensief^h
- akcjonariusz** (m; 208) aandeelhouder
- akcjonariuszka** (f; 297) (vrouwelijke) aandeelhouder, aandeelhoudster
- akcyjny** (adj; 753) ❖ **spółka akcyjna** (*econ.*) naamloze vennootschap
- aklamacja** (f; 377) acclamatie ❖ **przez aklamację** bij acclamatie
- aklimatyzacja** (f; 377) acclimatisatie
- aklimatyzować się** (if; 1011), **za-** (pf) acclimatiseren*², zich aanpassen ❖ **aklimatyzować się w nowym otoczeniu** zich aanpassen in de nieuwe omgeving
- akompaniament** (m; 52) (*muz.*) begeleiding
- akompaniator** (m; 121) (*muz.*) begeleider
- akompaniorka** (f; 297) (*muz.*) (vrouwelijke) begeleider, begeleidster
- akompaniować** (if; 1011), **za-** (pf) (komuś) (*muz.*) begeleiden
- akonto** (n; 481) (*zaliczka*) voorschot^h
- akord** (m; 46) **1** (*muz.*) akkoord^h **2** (*system pracy*) ❖ **pracować na akord** werken voor stukloon
- akordeon** (m; 44) (*muz.*) accordeon
- akordowy** (adj; 754) ❖ **praca akordowa** stukwerk
- akr** (m; 28) (*anglosaska miara powierzchni*) acre
- akredytacja** (f; 377) accreditatie
- akredytować** (if/pf; 1011) accrediteren
- akredytowany** (adj; 754) geaccrediteerd ❖ **dziennikarz akredytowany przy ONZ** een bij de VN geaccrediteerde journalist
- akrobacja** (f; 377) acrobatiek ❖ **akrobacja lotnicza** luchtacrobatiek
- akrobata** (m; 359) acrobaat
- akrobatka** (f; 297) acrobaat (vrouwelijke)
- akrobatyczny** (adj; 753) acrobatisch ❖ **sztuka akrobacyjna** acrobatentoer
- akrobatyka** (f; 296) acrobatiek
- aksamit** (m; 52) fluweel^h
- aksamitny** (adj; 753) **1** fluwelen **2** (fig.) fluwelen, fluweelzacht
- akt**¹ (m; 52) **1** (*czyn*) daad ❖ **akt agresji** daad van agressie; **akt rozpaczny** wanhoopsdaad **2** (*czynność oficjalna*) ceremonie ❖ **akt przysięgi** beëdigingsceremonie **3** (*sztuka*) naakt^h ❖ **pozować do aktu** naakt poseren **4** (*sztuka teatralna*) bedrijf^h ❖ **komedija w pięciu aktach**

- tach* komedie in vijf bedrijven
- akt**² (m; 92/52) (*dokument*) akte ♦ *akt notarialny* notariële akte; *akt oskarżenia* tenlastelegging; *akt urodzenia* geboorteakte
- akta** (m; 531) *acta*^{pl}, (schriftelijke) stukken^{pl}, dossier^h
- aktor** (m; 121) acteur
- aktorka** (f; 297) actrice
- aktorstwo** (n; 482) 1 (*sztuka aktorska*) toneelkunst
2 (*udawanie*) komedie, aanstellerij
- aktówka** (f; 297) aktetas, diplomatenkoffertje^h
- aktualizować** (if; 1011), **z-** (pf) actualiseren
- aktualnie** (adv; 752) momenteel
- aktualność** (f; 441) actualiteit ♦ *tracić/stracić na aktualności* aan actualiteit inboeten
- aktualny** (adj; 752) 1 (*na czasie*) actueel, recent ♦ *aktualne problemy* actuele problemen; *aktualne zdjęcie* een recente foto 2 (*ważny*) geldig ♦ *aktualne zaświadczenie* een geldige verklaring 3 (*obecny*) huidig ♦ *aktualny premier* de huidige premier
- aktywista** (m; 358) activist
- aktywistka** (f; 297) activiste
- aktywnie** (adv; 752) actief ♦ *aktywnie spędzać/spędzić wolny czas* zijn vrije tijd op een actieve manier besteden
- aktywność** (f; 441) 1 activiteit, activiteiten ♦ *wykazywać/wykazać aktywność w pracy społecznej* actief zijn in het sociale werk 2 (*schei., fys.*) activiteit ♦ *aktywność słoneczna* zonneactiviteit
- aktywny** (adj; 752) actief ♦ *węgiel aktywny* (*schei.*) actieve kool; *aktywny wulkan* (*fys.*) een actieve vulkaan; *aktywny wypoczynek* actieve recreatie
- akumulacja** (f; 377) 1 accumulatie, opeenhoping
2 (*econ.*) accumulatie 3 (*geol.*) accumulatie
- akumulator** (m; 28) (*techn.*) accumulator, accu
- akumulować** (if; 1011), **z-** (pf) accumuleren
- akumulować się** (if; 1011), **z-** (pf) zich accumuleren
- akupresura** (f; 321) acupressuur
- akupunktura** (f; 321) (*med.*) acupunctuur
- akurat** (adv) 1 (*dokładnie*) precies ♦ *jest akurat pięć jabłek dla nas pięciorga* er zijn precies vijf appels voor ons vijven 2 (*w tej chwili*) juist, net ♦ *akurat był w domu, gdy zadzwonił* hij was juist thuis toen ik belde 3 (*właśnie, wbrew oczekiwaniom*) uitgerekend ♦ *akurat mnie się to musiało przydarzyć* uitgerekend mij moest dat overkomen 4 (*dopowiedzenie - odmowa*) ♦ *pożyczysz mi pieniądze? Akurat!* leen je me wat geld? Had je gedroomd!
- akustyczny** (adj; 753) 1 (*dźwiękowy*) akoestisch ♦ *gitara akustyczna* akoestische gitaar; *mina akustyczna* (*mil.*) akoestische mijn 2 (o *dobrej akustyce*) ♦ *akustyczna widownia* een zaal met goede akoestiek 3 (*nieizolująco od hałasów*) gehorig ♦ *akustyczne mieszkanie w bloku* een gehorige flatwoning
- akustyka** (f; 296) 1 (*dziedzina fizyki*) geluidsleer, acustica 2 (*w pomieszczeniu*) akoestiek
- akuszer** (m; 121) verloskundige (arts) ⇒ **ginekolog**
- akuszerka** (f; 297) vroedvrouw, verloskundige
- akwarela** (f; 388) 1 (*farba*) waterverf 2 (*technika*) aquareltechniek 3 (*obraz*) aquareel
- akwarium** (n; 509) aquarium^h
- akwedukt** (m; 52) (*houwk.*) aquaduct^h
- akwen** (m; 44) watervlakte, watermassa
- akwizycja** (f; 377) klantenwerving
- akwizytor** (m; 121), **akwizytorka** (f; 297) vertegenwoordiger, handelsreiziger
- alarm** (m; 44) 1 (*sygnał*) alarm^h ♦ *bić na alarm* (*fig.*) alarm slaan; *falszywy alarm* loos alarm; *alarm pożarowy* brandalarm 2 (*urządzenie*) alarm^h, alarminstallatie 3 (*niepokój*) alarm^h, onrust ♦ *narobić alarmu* (*sprekt.*) beroering wekken 4 (*czas trwania nalotu*) alarm^h, luchtalarm^h
- alarmować** (if; 1011), **za-** (pf) 1 (*ostrzegać*) alarmeren, waarschuwen 2 (*niepokoić*) alarmeren, verontrusten 3 (*wzywać na pomoc*) ♦ *alarmować/zaalarmować policję* de politie waarschuwen
- alarmowy** (adj; 750) (*ostrzegawczy*) ♦ *plac alarmowy* (*mil.*) alarmplaats; *stan alarmowy* alarmfase; *urządzenie alarmowe* alarminstallatie
- Alaska** (f; 297) (*aard.*) Alaska^h
- Albania** (f; 376) (*aard.*) Albanie^h
- Albanka** (f; 297) Albanese (vrouw)
- Albańczyk** (m; 15) Albanees
- albański** (adj; 742) Albanees
- albinos**¹ (m; 117), **albinoska** (f; 297) (*człowiek*) albino
- albinos**² (f; 94) (*zwierzę*) albino
- albo**¹ (conj) of ♦ *dzisiaj albo nigdy* vandaag of nooit; *albo pójdziemy na spacer, albo zostaniemy w domu* of we gaan wandelen, of we blijven thuis
- albo**² (part) (*czyż*) ♦ *albo ja wiem?* kan ik het weten?
- albowiem** (conj) want, aangezien
- album** (m; 44) 1 album^h ♦ *album na zdjęcia* fotoalbum 2 (*książka z reprodukcjami*) kunstboek^h 3 (*płyta długogrająca*) album^h ▷ lp 4 (*pamiętnik*) album^h amicorum
- alchemia** (f; 376) alchemie
- alchemik** (m; 15) alchemist
- alcie** ⇒ **alt**
- ale**¹ (conj; 600) maar ♦ *zaśmiała się, ale był to udawany śmiech* ze begon te lachen, maar het was een gemaakte lach; *położył się wcześniej, ale nie mógł zasnąć* hij was vroeg naar bed gegaan, maar kon niet in slaap komen
- ale**² (int; 600) ♦ *ale gra!* tjonge, wat speelt hij!; *ale luda!* (*sprekt.*) wat een hoop mensen!; *ale skąd!* hoe kom je daar nu bij?; *ale zimno!* wat is het koud!
- ale**³ (n; 600) ♦ *zawsze jest jakieś ale* alles heeft zijn maar
- alegoria** (f; 375) allegorie
- alegoryczny** (adj; 753) allegorisch
- aleja** (f; 415/413) 1 (*droga wysadzana drzewami*) laan ♦ *aleja kasztanowa* kastanjelaan 2 (*szeroka ulica*) boulevard
- alergia** (f; 376) (*med.*) allergie ♦ *mieć alergię na kogoś* (*fig.*) allergisch zijn voor iemand
- alergiczny** (adj; 753) allergisch
- ależ** ♦ **ależ oczywiście!** maar natuurlijk!; **ależ skąd!** hoe kom je daar nu bij?
- alfabet** (m; 52) alfabet^h ♦ **alfabet Braille'a** brailleschrift; **alfabet Morsa** morsealfabet
- alfabetyczny** (adj; 753) alfabetisch ♦ **w porządku alfabetycznym** in alfabetische volgorde
- alfons** (m; 117/133) (*inf.*) pooier
- algebra** (f; 321) algebra
- Algier** (m; 50) (*aard.*) Algiers^h
- Algierczyk** (m; 15) Algerijn
- Algieria** (f; 375) (*aard.*) Algerije^h
- Algierka** (f; 297) Algerijnse (vrouw)
- algierski** (adj; 742) Algerijns
- algorytm** (m; 44) (*wisk.*) algoritme^h
- aliant** (m; 119) bondgenoot
- alibi** (n; 600) 1 (*jur.*) alibi^h ♦ *mieć alibi* een alibi hebben 2 (*wymówka*) alibi^h, voorwendsel^h
- alienacja** (f; 377) 1 (*wyobcowanie*) aliënatie, vervreemding 2 (*jur.*) aliënatie, vervreemding

aligator ⟨m; 98⟩ (zoöl.) alligator, kaaïman
alimenty ⟨pl; 514⟩ alimentatie
alkohol ⟨m; 217/172⟩ 1 (schei.) alcohol ♦ **alkohol absolutny** absolute alcohol; **alkohol metylowy** methylalcohol
2 (napój alkoholowy) alcohol, sterkedrank
alkoholiczka ⟨f; 297⟩ alcoholiste
alkoholik ⟨m; 15⟩ alcoholist
alkoholizm ⟨m; 44⟩ alcoholisme^h, drankverslaving
 ♦ **popadać/popasać w alkoholizm** aan de drank (ver-slaafd) raken
alkoholowy ⟨adj; 754⟩ alcoholisch ♦ **fermentacja alkoholowa** alcoholische gisting; **napój alkoholowy** alcoholische drank; **zatrucie alkoholowe** alcoholvergiftiging
alleluja ⟨int⟩ alleluja ♦ **wesołego alleluja!** Vrolijk Pasen!
aloes ⟨m; 44⟩ (bot.) aloë
alpejski ⟨adj; 742⟩ 1 alpien ♦ **roślinność alpejska** alpiene vegetatie **2** ♦ **fiólek alpejski** (bot.) alpenviooltje
alpinista ⟨m; 358⟩ bergbeklimmer
alpinistka ⟨f; 297⟩ (vrouwelijke) bergbeklimmer, bergbeklimster
alpinizm ⟨m; 44⟩ bergsport
Alpy ⟨pl; 515⟩ (aard.) de Alpen^{pl}
alt¹ ⟨m; 52⟩ 1 (głos) alt ♦ **partia altu** altpartij; **śpiewać alt-tem** alt zingen **2** (instrument) alt
alt² ⟨m; 139⟩ (osoba) alt
altana ⟨f; 314⟩ prieel^h
altanka ⟨f; 297⟩ prieeltje^h
alternator ⟨m; 28⟩ (techn.) alternator
alternatywa ⟨f; 314⟩ alternatief^h
alternatywny ⟨adj; 753⟩ alternatief ♦ **kultura alternatywna** subcultuur
altówka ⟨f; 297⟩ (muz.) altviool
altruista ⟨m; 358⟩, **altruistka** ⟨f; 297⟩ altruïst
altruistyczny ⟨adj; 753⟩ altruïstisch
altruizm ⟨m; 44⟩ altruïsme^h
aluminiumowy ⟨adj; 754⟩ (van) aluminium ♦ **folia aluminiowa** aluminiumfolie
aluminium ⟨n; 509⟩ aluminium^h
aluzja ⟨f; 377⟩ hint, toespeling ♦ **robić aluzję do czegoś** een toespeling op iets maken
Alzheimer ♦ **choroba Alzheimera** (med.) ziekte van Alzheimer
AM (abbr) (Akademia Medyczna) (Medische Academie)
amant¹ ⟨m; 119⟩ (adorator) aanbieder, bewonderaar
 ▷ (kochanek) minnaar
amant² ⟨m; 119⟩ (aktor) ♦ **amant filmowy** jeune premier
amantka ⟨f; 297⟩ (aktorka) (actrice in een stuk met een liefdesintrige)
amator ⟨m; 121⟩ 1 (miłośnik) liefhebber ♦ **amator sportów wodnych** watersportliefhebber **2** (niefachowiec) amateur, hobbyist ♦ **ogrodnik amator** vrijetijdstuinier; prutser van een tuinier **3** (chętny) gegadigde, liefhebber ♦ **jest wielu amatorów na to stanowisko** er zijn veel liefhebbers voor die functie **4** (sport.) amateur ♦ **piłkarz amator** amateurvoetballer
amatorka ⟨f; 297⟩ (vrouwelijke) liefhebber, liefhebster, (vrouwelijke) hobbyist, hobbyïste ⇒ **amator**
amatorski ⟨adj; 727⟩ 1 (pejor.) (niedoskonały) amateuristisch ♦ **amatorskie zdjęcia** amateuristische foto's **2** (niezawodowy) ♦ **sport amatorski** amateursport
amazonka ⟨f; 297⟩ 1 amazone (vrouwelijke ruiter) ⇒ **jeździec** **2** (damski strój do konnej jazdy) amazone (kleding van vrouwelijke ruiter)
Amazonka ⟨f; 297⟩ (myth.) Amazone
ambasada ⟨f; 315⟩ ambassade

ambasador ⟨m; 121/127⟩ 1 ambassadeur **2** (czegoś) (rzecznik, reprezentant) ambassadeur, pleitbezorger
 ♦ **ambasador kultury polskiej** ambassadeur van de Poolse cultuur
ambasadorka ⟨f; 297⟩ (vrouwelijke) ambassadeur, ambassadrice
ambicja ⟨f; 377⟩ 1 (dążność; często pl.) ♦ **mieć ambicje artystyczne** artistieke aspiraties hebben **2** (pycha; często pl.) ♦ **mieć wygórowane ambicje** het hoog in de bol hebben **3** (honor) eergevoel^h ♦ **on nie ma za grosz ambicji** hij heeft geen greintje eergevoel
ambitny ⟨adj; 752⟩ ambitieus
ambona ⟨f; 314⟩ 1 (relig.) preekstoel, kansel **2** (jacht.) hoogzit
ambulatorium ⟨n; 509⟩ polikliniek
ameba ⟨f; 314⟩ (biol.) amoëbe
amen ⟨int⟩ amen ♦ **jak amen w pacierzu** als het amen in de kerk; **na amen** voorgoed
Ameryka ⟨f; 296⟩ Amerika^h ♦ **Ameryka Łacińska** Latijns-Amerika; **Ameryka Północna** Noord-Amerika; **Ameryka Południowa** Zuid-Amerika
Amerikanin ⟨m; 160⟩ Amerikaan
amerykanka ⟨f; 297⟩ 1 (mebel) uitklapfauteuil **2** (boekw.) smoutpers ▶ **wolna amerykanka** niets ontziende manier van zaken doen
Amerykanka ⟨f; 297⟩ Amerikaanse (vrouw)
amerykański ⟨adj; 742⟩ Amerikaans
ametyst ⟨m; 54⟩ amethyst^h
amfetamina ⟨f; 314⟩ amfetamine
amfibia ⟨f; 376⟩ 1 (zoöl.) amfibie **2** (pojazd) amfibievoertuig^h
amfiteatr ⟨m; 50⟩ amfiteater^h
aminokwas ⟨m; 44⟩ (schei.) aminozuur^h
amnestia ⟨f; 375⟩ amnestie ♦ **amnestia powszechna** generaal pardon; **udzielać/udzielić amnestii** amnestie verlenen
amoniak ⟨m; 6⟩ (schei.) 1 (gaz) ammoniak **2** (roztwór) ammonia
amor ⟨m; 138/98⟩ (sztuka plastyczna) amorette, putto
Amor ⟨m; 138/98⟩ (myth.) Cupido
amoralny ⟨adj; 753⟩ amoreel
amortyzacja ⟨f; 377⟩ 1 (handel.) afschrijving **2** (techn.) vering
amortyzator ⟨m; 50⟩ (techn.) schokdemper
amortyzować (if; 1011), z- (pf) 1 (handel.) afschrijven* **2** (techn.) opvangen* ♦ **amortyzować wstrząsy** schokken opvangen
amory ⟨pl; 514⟩ flirt, liefdesavontuur^h
amper ⟨m; 28⟩ (elek.) ampère, amp.
amperomierz ⟨m; 179⟩ (elek.) ampèremeter
amplituda ⟨f; 315⟩ (wisk., fys.) amplitude
ampułka ⟨f; 297⟩ ampul
amputacja ⟨f; 377⟩ amputatie
amputować (if/pf; 1011) (med.) amputeren
Amsterdam ⟨m; 44⟩ (aard.) Amsterdam^h ♦ **w Amsterdamie** in Amsterdam
amulet ⟨m; 52⟩ amulet^h
amunicja ⟨f; 377⟩ munitie
anabolik ⟨m; 15⟩ anabolen^{pl}
anachroniczny ⟨adj; 753⟩ anachronistisch, (przestarzały) verouderd ♦ **anachroniczne poglądy** achterhaalde denkbeelden; **anachroniczne urządzenia** verouderde installaties
anachronizm ⟨m; 44⟩ anachronisme^h
analfabeta ⟨m; 359⟩, **analfabetka** ⟨f; 297⟩ 1 (osoba nie-umiejąca pisać i czytać) analfabeet, ongeletterde **2** (nieuk) nitwit, ignorant

analfabetizm (m; 44) **1** (nieumiejętność czytania i pisania) analphabetisme^h **2** (ignorancja) onkunde ❖ **wtórny** **analfabetizm** (iron.) secundair analphabetisme

analytyczny (adj; 753) analytisch ❖ **rozprawa analytyczna** analytische verhandeling; **umysł analytyczny** een analytische geest

analiza (f; 314) **1** analyse **2** test

analizować¹ (if; 1011), **prze-** (pf) (*badanie sytuacji/przyczyny*) analyseren (situatie, redenen enz.) ❖ **analizować/przeanalizować** czyjeś zachowanie iemands gedrag analyseren

analizować² (if; 1011), **z-** (pf) (*badanie składu*) analyseren (van een samenstelling) ❖ **analizować/zanalizować** skład spalin de samenstelling van verbrandingsgassen analyseren

analogia (f; 376) analogie, parallel ❖ **przez analogię** bij analogie

analogicznie (adv; 753) analoog, op gelijke wijze

analogiczny (adj; 753) analoog ❖ **sytuacja jest analogiczna do poprzedniej** de situatie is analoog aan de vorige

analogowy (adj; 750) (techn.) analoog

ananas¹ (m; 25) (bot.) **1** (roślina) ananas **2** (owoc) ananas ❖ **kompot z ananasa** ananascompote

ananas² (m; 133) (łobuziak) ❖ **a to ci ananas!** mooie meneer is dat!

anarchia (f; 376) anarchie

anarchista (m; 358), **anarchistka** (f; 297) anarchist

anarchistyczny (adj; 753) anarchistisch

anatomia (f; 376) **1** (nauka) anatomie ❖ **anatomia patologiczna** pathologische anatomie **2** (budowa) anatomiczne structuur/bouw **3** (fig.) analyse ❖ **anatomia zbrodni** analyse/ontleding van een misdrijf

anatomiczny (adj; 753) anatomisch

anchois (n; 600) (cul.) ansjovis

andrzejki (pl; 512) (vooravond van 30 november; zeker vermaak van jongeren waarbij men o.a. elkaar de toekomst voorspelt)

Andy (pl; 514) (aard.) de Andes, het Andesgebergte

anegdota (f; 322) anekdote

aneks (m; 44) **1** (załącznik) appendix^h **2** (bouw.) bijgebouw^h ❖ **aneks kuchenny** open keuken

aneksja (f; 377) annexatie

anektować (if; 1011), **za-** (pf) annexeren

anemia (f; 376) (med.) anemie, bloedarmoede

anemiczny (adj; 753) anemisch

anestezjolog (m; 16/18) anesthesist

anestezjologia (f; 376) anesthesiologie

angażować (if; 1011), **za-** (pf) **1** (zatrudniać) aanne-men*, in dienst nemen* **2** (wciągać) betrokken doen* raken, meeslepen

angażować się (if; 1011), **za-** (pf) **1** (zatrudniać się) gaan*, werken ❖ **angażować się do fabryki** op een fabriek gaan werken **2** (wciągać się) ❖ **angażować się politycznie** politiek actief zijn; **angażować się uczuciowo** emotioneel betrokken raken

Angielka (f; 297) Engelse (vrouw)

angielski¹ (m; 545) (język) Engels^h, Engelse taal ❖ **tłumaczyć na angielski** naar het Engels vertalen; **mówić/czytać/rozumieć po angielsku** Engels spreken/lezen/verstaan

angielski² (adj; 742) Engels ❖ **język angielski** de Engelse taal; **wymknąć się po angielsku** met de stille trom vertrekken; **rozek angielski** (muz.) Engelse hoorn; alt-hobo; **walc angielski** Engelse wals; **ziele angielskie** (cul.) piment

angielszczyzna (f; 320) **1** (język) de Engelse taal ❖ **mó-**

wić piękną angielszczyznę voortreffelijk Engels spreken **2** (wszystko, co angielskie) alles wat Engels is

angina (f; 314) (med.) angina, keelontsteking

Anglia (f; 376) (aard.) Engeland^h

Anglik (m; 15) Engelsman

anglikański (adj; 742) anglicaans ❖ **kościół anglikański** de anglicaanse kerk

Angola (f; 388) (aard.) Angola^h

ani¹ (conj) noch, en ook niet/geen ❖ **nie mam czasu ani chęci** ik heb tijd noch lust; **nie chciała się uczyć** **ani pracować** zij wilde niet leren en werken evenmin

ani² (adv) **1** ❖ **nie powiedział ani słowa** hij zei geen stom woord **2** ❖ **ani mi się śni** ik peins er niet over; **ani się spostrzeżesz** voor je er erg in hebt

aniele ⇒ **anioł**

anielica ⇒ **anioł**

anielski (adj; 727) **1** (dotyczący anioła) ❖ **skrzydła anielskie** engelenvleugels; **anielskie włosy** engelenhaar **2** (fig.) (mający cechy anioła) engelachtig ❖ **anielska cierpliwość** engelengeduld; **anielskie usposobienie** een engelachtige natuur

animacja (f; 377) **1** (film.) (rysunkowa) animatie **2** (kukielkowa) poppenspel^h **3** (uaktywnianie, ożywianie) animering

animowany (adj; 753) ❖ **film animowany** animatiefilm; tekenfilm (film rysunkowy); poppenfilm (film kukielkowy)

animusz (m; 172) **1** (zapał) enthousiasme^h, animo^h ❖ **ktoś pełen animuszu** iemand met veel enthousiasme/animo **2** (odwaga) moed ❖ **dodawac/dodać komus animuszu** iemand opporren; **nabierać/nabrać animuszu** moed vatten

anioł¹ (m; 153), **anioł** (f; 600) (istota niematerialna) engel ❖ **Anioł Pański** het angelus; het Engel des Heren; **anioł stróż** engelbewaarder ► **anioł morski** (zoöl.) zeeengel

anioł² (m; 153), **anielica** (f; 379) (fig.) (dobry, szlachetny człowiek) engel ❖ **anioł nie człowiek** een engel van een mens

ankieta (f; 322) **1** (badanie opinii) enquête (opiniepeiling) ❖ **odpowiadać/odpowiedzieć na ankietę** een enquête beantwoorden; **przeprowadzać/przeprowadzić ankietę** een enquête houden **2** (formularz) vragenformulier^h ❖ **ankieta personalna** vragenlijst met betrekking tot persoonlijke gegevens

anoda (f; 315) (elek.) anode

anomalia (f; 376) **1** anomalie, afwijking, onregelmatigheid ❖ **anomalia klimatyczna** (meteo.) uitzonderlijk klimatologisch verschijnsel; **wykazywać/wykazać anomalię psychiczną** een psychische afwijking vertonen **2** (astron.) anomalie

anonim¹ (m; 44) **1** (list) anonieme brief ❖ **pisać anonimy (na kogoś)** anonieme brieven (aan iemand) schrijven **2** (utwór) anoniem, naamloos geschrift^h

anonim² (m; 133) **1** (człowiek) anoniem persoon **2** (autor) onbekende auteur

anonimowy (adj; 750) anoniem ❖ **anonimowy kronikarz** onbekende kroniekschrijver; **anonimowy list** anonieme brief

anons (m; 89 -se) kleine advertentie, annonce ❖ **umieszczać/umieścić anons w gazecie** een kleine advertentie in de krant zetten

anonsować (if; 1011), **za-** (pf) (zapowiadać) aankondigen ❖ **anonsować/zaanonsować przychodzących gości** de gasten aandienen; **afisz anonsuje premierę teatralną** op het aanplakbiljet wordt de toneelpremière aangekondigd

anorak (m; 1) (*kurtka*) anorak, parka
anoreksja (f; 377) (*med.*) anorexie, anorexia nervosa
anormalny (adj; 753) abnormaal ❖ **anormalny osobnik** een abnormaal figuur; **anormalne warunki** ongewone omstandigheden; **anormalne zjawisko** een abnormaal verschijnsel
antagonista (m; 358), **antagonista** (f; 600), **antagonistka** (f; 297) 1 (*przeciwnik*) antagonist, tegenstander 2 (*anat.*) (*mięsień*) antagonist
antagonistyczny (adj; 753) 1 (*przeciwstawiający się*) antagonistisch ❖ **antagonistyczne nurty** antagonistische/rivaliserende stromingen 2 (*med.*) antagonistisch
antagonizm (m; 44) 1 antagonisme^h ❖ **antagonizm interesów** antagonisme van belangen; **antagonizmy rasowe** rassentegenstellingen 2 (*med.*) antagonisme^h
antarktyczny (adj; 753) (od Antarktyka) antarctisch
Antarktyda (f; 315) (*aard.*) antarctis
Antarktyka (f; 296) (*aard.*) Antarctica^h
antena (f; 314) 1 (*urządzenie*) antenne ❖ **antena kierunkowa** richtantenne; **antena nadawcza** zendantenne; **antena odbiorcza** ontvangantenne; **antena pokojowa** kamerantenne; **antena satelitarna** (*radio, tv*) schotelantenne; **antena zbiorcza** centrale antenne 2 (*zoöl.*) (*czułek*) antenne, voelspriet ► **być na antenie** in de uitzending zitten
anteny (adj; 750) (od antena) ❖ **czas antenowy** (*radio, tv*) zendtijd; **maszt antenowy** antennemast
antidotum (n; 509) (przeciw czemuś) 1 (*odtrutka*) tegengif^h 2 (*środek zaradczy*) ❖ **praca to antidotum przeciw nudzie** arbeid is een probaat middel tegen de verveling
antologia (f; 376) bloemlezing, anthologie
antonim (m; 44) antoniem^h
antrakt (m; 52) entr'acte ► (*teatr*) pauze
antropolog (m; 16/18) antropoloog
antropologia (f; 376) antropologie
Antwerpia (f; 375) (*aard.*) Antwerpen^h ❖ **w Antwerpii** in Antwerpen
antybiotyki (m; 6) (*farmacie*) antibioticum^h ❖ **leczyć antybiotykami** met antibiotica behandelen
antyczny (adj; 753) 1 (*starożytny*) (*epoka, świat*) oud, (*literatura, poezja, rzeźba*) klassiek 2 (*zabytkowy*) antiek ❖ **antyczne meble** antieke meubelen 3 (*scherts.*) (*prze starzały*) antiek ❖ **antyczny kapelus** een antieke hoed
antydatorować (if; 1011) antedateren, antideren ❖ **antydatorować akt** een akte antedateren
antydopingowy (adj; 750) ❖ **kontrola antydopingowa** dopingcontrole
antyk (m; 6) 1 (*starożytność, bez pl.*) (klassieke) oudheid ❖ **literatura antyku** de literatuur van de klassieke oudheid 2 (*przedmiot zabytkowy*) antiquiteit ❖ **kolekcja antyków** een verzameling antiek 3 (*człowiek starożytności*) oudwets persoon 4 (*rzecz niemodna*) antiquiteit, ouderwets geval^h
antykoncepcja (f; 377) geboortebeperking, anticonceptie
antykoncepcyjny (adj; 753) contraceptief, anticonceptieoneel ❖ **środek antykoncepcyjny** voorbehoedmiddel
antykwariat (m; 52) 1 (*księgarnia*) antiquariaat^h, tweedehands boekwinkel ❖ **antykwariat współczesny** modern antiquariaat 2 (*sklep z antykami*) antiekwinkel
antykwarisz (m; 208) 1 (*handlujący antykami*) antiquair 2 (*handlujący książkami*) antiquaar
Antyle (pl; 523) (*aard.*) (de) Antillen^{pl} ❖ **Antyle Holenderskie** de Nederlandse Antillen; **na Antylach** op/in de Antillen

antylopa (f; 314) (*zoöl.*) antilope
antypatia (f; 375) 1 (*awersja*) antipathie ❖ **mieć antypatię do kogoś** een antipathie hebben tegen iemand 2 (*osoba*) ❖ **to jest moja antypatia** ik heb een afkeer van hem/haar
antypatyczny (adj; 752) antipathiek
antypody (pl; 514) 1 (*aard.*) (*przeciwległe obszary Ziemi*) antipoden^{pl} ❖ **mieszkać na antypodach** aan het andere eind van de wereld wonen 2 (*fig.*) (*przeciwieństwa, bieguny*) tegenpolen^{pl}, antipoden^{pl} ❖ **stać na antypodach** (iemand's) antipode zijn
antysemicki (adj; 727) antisemitisch ❖ **represje antysemickie** antisemitische repressies
antysemita (m; 359), **antysemitka** (f; 297) antisemiet
antysemityzm (m; 44) antisemitisme^h
anulować (if; 1011) 1 (*odwołać*) annuleren, afzeggen ❖ **anulować podróż** een reis annuleren 2 (*jur.*) (*unieważnić*) annuleren, nietig verklaren ❖ **anulować umowę/kontrakt** een overeenkomst/contract annuleren
anyż (m; 172) (*bot.*) 1 (*roślina*) anijsplant 2 (*nasienie*) anijs, anijszaad^h
aorta (f; 322) (*anat.*) aorta
aparat (m; 52) 1 (*urządzenie*) apparaat^h ❖ **aparat fotograficzny** fototoestel; **aparat słuchowy** gehoorapparaat; **aparat telefoniczny** telefoontoestel 2 (*zespół ludzi, instytucji*) apparaat^h, systeem^h ❖ **aparat państwowy** staatsapparaat; **aparat partyjny** partijapparaat 3 (*zespół metod, środków*) apparaat^h ❖ **aparat dowodowy** bewijsmateriaal; **aparat krytyczny** kritisch apparaat 4 (*biol.*) (*zespół narządów w organizmie*) ❖ **aparat oddechowy** ademhalingsapparaat; **aparat trawienny** spijsverteringsstelsel
aparatura (f; 321) apparatuur ❖ **aparatura pomiarowa** meetapparatuur
apartament (m; 52) 1 (*luksusowe mieszkanie*) appartement^h 2 (*w hotelu*) suite
aparycja (f; 377) uiterlijk^h, voorkomen^h ❖ **on ma przyjemną aparycję** hij heeft een prettig voorkomen
apaszka (f; 297) sjaaltje^h
apatia (f; 375) apathie, lusteloosheid ❖ **stan apatii** een toestand van apathie; **popaść w apatię** tot apathie vervallen; **pogrążyć/pogrążyć się w głębokiej apatii** in diepe apathie wegzinken; **otrząsnąć się z apatii** de apathie van zich afschudden
apatyczny (adj; 752) apathisch, lusteloos
apel (m; 217) 1 (*odezwa*) oproep ❖ **apel do uczuć** een beroep op de gevoelens; **apel do ludności/społeczeństwa** een oproep aan de bevolking; **odpowiadać/odpowiedzieć na apel** gehoor geven aan een oproep/beroep; **zwracać/zwrócić się z apelem do kogoś** een appel richten tot iemand 2 (*zbiórka*) appel^h, sein^h tot verzamelen ❖ **stawać/stanąć do apelu** (*mil.*) aantreden; appel staan; **apel karny** strafappel; **apel poranny/wieczorny** ochtendappel/avondappel 3 (*odczytanie nazwisk*) appel^h nominaal ❖ **apel poległych** appel der gevallenen
apelacja (f; 377) (*jur.*) 1 (*odwołanie się od wyroku*) (hoger) beroep^h, appel^h ❖ **bez apelacji** zonder appel; onherroepelijk (*fig.*); **apelacja od wyroku** beroep tegen een vonnis; **wnosić/wnieść apelację** beroep aantekenen 2 (*wyższa instancja sądownicza*) ❖ **wygrać sprawę w apelacji** een zaak in hoger beroep winnen
apelacyjny (adj; 753) (*jur.*) ❖ **postępowanie apelacyjne** behandeling in hoger beroep; **sąd apelacyjny** hof van beroep
apelować (if; 1011), **za~** (pf) 1 (*zwracać się z apelem*)

- ❖ **apelować/zaapelować do kogoś** een appel richten tot iemand; **apelować/zaapelować do zdrowego rozsądku** een beroep doen op het gezonde verstand **2** (*jur.*) (*odwoływać się*) beroep aantekenen ❖ **apelować od wyroku** beroep aantekenen tegen een vonnis
- Apeniny** (pl; 514) (*aard.*) de Apennijnen^{pl}
- aperitif** (m; 44) aperitief^h, drankje^h vooraf
- apetyczny** (adj; 752) **1** (*wzbudzający apetyt*) appetijtelijk, eetlust opwekkend ❖ **apetyczne dania/potrawy** appetijtelijke gerechten **2** (*scherts.*) (*pojętny*) appetijtelijk, aantrekkelijk ❖ **apetyczna dziewczyna** een appetijtelijk meisje
- apetyt** (m; 52) **1** (*łaknienie*) eetlust, trek ❖ **apetyt dopisuje/służy jemu** hij heeft over eetlust niet te klagen; **wilczy apetyt** wolfshonger; razende honger; **jeść coś z apetytem** iets met smaak eten; **zaostrzać/zaostrzyć apetyt** de eetlust opwekken/bevorderen **2** (*fig.*) (*ochota na coś*) zin, trek ❖ **czy miałbyś apetyt na to?** zou je daar zin in hebben?; **mieć apetyt na kogoś** (*iron.*) zich tot iemand aangetrokken voelen; zin hebben om iemand te pesten (*pejor.*); **apetyt wzrasta w miarę jedzenia** naarmate men eet groeit de eetlust (ook overdrachtelijk)
- aplauz** (m; 44) applaus^h ❖ **wywoływać/wywołać aplauz** applaus ontlokken; **przyjmować coś z aplauzem** iets met applaus begroeten; **zdobywać/zdobyć powszechny aplauz** algemeen applaus verwerven
- aplikacja** (f; 377) **1** (*jur.*) (*aplikantura*) (juridische) stage ❖ **odbywać/odbyć aplikację adwokacką** stage lopen bij een advocatenkantoor; **aplikacja sądowa** stage bij een rechtbank **2** (*ozdobny wzór*) appliqué^h, oplegwerk^h **3** (*comp.*) (*program użytkowy*) applicatie, computerprogramma^h
- aplikant** (m; 119) (juridisch) stagiair
- aplikować¹** (if; 1011) **1** (*odbywać aplikację*) (juridische) stage lopen* **2** (*nakładać, naszywać wzór*) appliqueren ❖ **wzór aplikowany na bluzce** een op een blouse geappliqueerd patroon
- aplikować²** (if; 1011), **za-** (pf) (*lekarstwo*) aanwenden ❖ **aplikować/zaaplikować choremu lekarstwo** een ziekte een medicijn toedienen
- apodyktyczny** (adj; 752) **1** (*stanowczy, bezwzględny*) apodictisch, geen tegenspraak duldend ❖ **apodyktyczny charakter** een bazig karakter; **apodyktyczna osoba** een apodictisch persoon; **apodyktyczny ton** een gebiedende toon **2** (*fil.*) (*stwierdzający konieczność*) apodictisch, onweerlegbaar ❖ **twierdzenie apodyktyczne** een noodzakelijke gevolgtrekking
- apogeum** (n; 509) **1** (*punkt szczytowy*) apogeum^h, top-punt^h ❖ **osiągać/osiągnąć apogeum sławy/popularności** het toppunt van zijn roem/populariteit bereiken **2** (*astron.*) (*punkt na orbicie*) apogeum^h
- apokalipsa** (f; 314) **1** (*Bijbel*) (*Apokalipsa*) Apocalyps, het Boek der Openbaring ❖ **czterech jeźdźców Apokalipsy** de vier apocalypische ruiters **2** (*katastroficzna wizja*) een apocalypische voorstelling
- apolityczny** (adj; 753) apoliteik
- aportować** (if; 1011), **za-** (pf) apporteren ❖ **pies aportuje zwierzyńcę** de hond apporteert het wild
- apostolski** (adj; 727) (od apostoł) apostolisch ❖ **list apostolski** apostolische brief; **stolica apostolska** de Apostolische Stoel; de Heilige Stoel
- apostoł** (m; 126) **1** (*relig.*) (*uczeń Chrystusa*) apostel **2** (*fig.*) (*krzewiciel jakiejś idei*) apostel ❖ **apostołowie wolnomysłicielstwa** de apostelen van de vrijdenkerij
- apostrof** (m; 44) apostrof
- aprobata** (f; 322) goedkeuring ❖ **uzyskiwać/uzyskać aprobatę** goedgekeurd worden; **wyrażać/wyrazić swoją aprobatę** zijn adhesie betuigen; zijn instemming betuigen; **szuchać z aprobatą** met instemming luisteren
- aprobować** (if; 1011), **za-** (pf) **1** (*akceptować*) goedkeuren **2** (*pochwalać*) aanbevelen*
- aprowizacja** (f; 377) **1** (*zaopatrywanie w żywność*) bevoorradening **2** (*artykuły spożywcze*) proviand^h
- apteczka** (f; 297) medicijnkastje^h ❖ **apteczka podróżna** reisapotheek; EHBO-kistje ⇒ **apteka**
- apteka** (f; 296) apotheek
- aptekarz** (m; 208), **aptekarzka** (f; 297) apotheker
- arab** (m; 94) (*koń*) Arabische volbloed, Arabier
- Arab** (m; 124) Arabier
- Arabia** (f; 376) (*aard.*) Arabië^h ❖ **Arabia Saudyjska** Saudi-Arabië
- Arabka** (f; 297) Arabische (vrouw)
- arabski¹** (m; 545) (*język*) Arabisch^h, Arabische taal ❖ **tłumaczyć na arabski** naar het Arabisch vertalen; **mówić/czytać/rozumieć po arabsku** Arabisch spreken/lezen/verstaan
- arabski²** (adj; 742) Arabisch ❖ **awantura arabska** een ongelofelijke geschiedenis; **cyfry arabskie** Arabische cijfers; **guma arabska** Arabische gom; **język arabski** Arabische taal
- aranżacja** (f; 377) arrangement^h
- aranżować** (if; 1011), **za-** (pf) **1** (*urządzać*) organiseren **2** (*muz.*) (*dokonywać aranżacji*) arrangeren
- arbitr** (m; 123) **1** (*rozjemca*) arbiter, scheidsman **2** (*znawca, autorytet*) toonaangevende figuur ❖ **arbitr dobrego smaku** arbiter elegantiarum **3** (*sportl.*) (*sędzia*) arbiter, scheidsrechter
- arbitralny** (adj; 752) **1** (*apodyktyczny*) apodictisch ❖ **arbitralny ton** een apodictische/gebiedende toon **2** (*samowolny*) arbitrair, eigenmachtig ❖ **arbitralna decyzja** een arbitraire beslissing
- arbitraż** (m; 177) arbitrage, bemiddeling ❖ **rozstrzygać/rozstrzygnąć spór przez arbitraż** een geschil via arbitrage oplossen
- arbuż** (m; 44) **1** (*bot.*) (*kawon*) watermeloen **2** (*fig., veroud.*) (*odmowa*) (*przy oświadczeniach*) weigering ❖ **dać komuś arbuza** iemand afwijzen; **dość arbuza** een afwijzing krijgen
- arce** ⇒ **arka**
- archaiczny** (adj; 752) archaisch
- archaizm** (m; 44) archaïsme^h
- archanioł** (m; 153) aartsengel
- archeolog** (m; 16 -dzy, 18 -gowie) archeoloog ▷ (*znawca antyku*) oudheidkundige
- archeologia** (f; 376) archeologie ▷ (*wiedza o antyku*) oudheidkunde
- archeologiczny** (adj; 753) archeologisch, (*dotyczący wiedzy o antyku*) oudheidkundig
- archipelag** (m; 6) (*aard.*) archipel
- architekt** (m; 119) architect ❖ **architekt wnętrz** binnenhuisarchitect
- architektoniczny** (adj; 753) architecturaal, architectonisch
- architektura** (f; 321) architectuur ❖ **architektura wnętrz** binnenhuisarchitectuur
- archiwalny** (adj; 753) archivaal ❖ **film archiwalny** archiefilm
- archiwum** (n; 509) **1** (*zbiór dokumentów*) archief^h ❖ **archiwum dźwiękowe** geluidsarchief; **archiwum policyjne** politiearchief **2** (*instytucja*) archief^h ❖ **archiwum państwowe** staatsarchief
- arcy-** (pref) **1** (*podkreśla, wzmacnia znaczenie*) ❖ **arcy-**

łgarz aartsleugenaar; **arcybrzydki** aartslelijk; **arcyckawowy** uiterst interessant; **arcydział** meesterwerk **2** (wskazuje na pierwszeństwo, zwierzchnictwo tego, co oznacza drugi człon) ❖ **arcykapłan** hogepriester; **arcyksiążę** aartshertog

arcybiskup (m; 117) aartsbisschop

arcydział (n; 474) meesterwerk^h

arcyksiążę (m; 502) aartshertog

arcymistrz (m; 190 -owie, 207 -e) grootmeester

areal (m; 48) areaal^h, landoppervlak^h

arena (f; 314) **1** (plac widowiskowy) arena **2** (fig.) (teren działania) arena ❖ **wkraczać/wkroczyć na arenę polityczną** de politieke arena betreden; **arena wojenna** krijgstoneel; **schodzić/zejść z areny życia** (fig.) van het toneel verdwijnen

areszt (m; 52) **1** (aresztowanie) arrest^h, arrestatie, hechtenis ❖ **areszt domowy** huisarrest; **skazać kogoś na miesiąc aresztu** iemand tot een maand hechtenis veroordelen; **areszt tymczasowy** voorarrest **2** (pomieszczenie) arrest^h, arrestantenverblijf^h ❖ **wsadzać/wsadzić kogoś do aresztu** iemand opsluiten (als arrestant); **przebywać w areszcie** in arrest zitten **3** (zajęcie (nie)ruchomości) arrest^h, beslaglegging ❖ **położyć areszt na czymś** ergens beslag op leggen

aresztować (if; 1011), **za-** (pf) **1** (zatrzymywać) arresteren ❖ **jest pan aresztowany** u staat onder arrest; **aresztować/zaaresztować kogoś pod zarzutem szpiegostwa** iemand arresteren op verdenking van spionage **2** (więzić) gevangen zetten **3** (zajmować (nie)ruchomości) beslag leggen

aresztowanie (n; 507) arrestatie ❖ **dokonywać/dokonać licznych aresztowań** talrijke arrestaties verrichten; **nakaz aresztowania** arrestatiebevel

aresztowany (m; 556) arrestant

Argentyna (f; 314) (aard.) Argentinië^h

Argentynka (f; 297) Argentijnse (vrouw)

Argentyńczyk (m; 15) Argentijn

argentyński (adj; 742) Argentijns

argument (m; 52) **1** (za czymś¹, przeciw czemuś) (dowód, racja, motyw) argument^h ❖ **niezbity argument** onomstotelijk/onweerlegbaar argument; **odpierać/odprzeć czyjeś argumenty** iemands argumenten weerleggen; **popierać/poprzec co argumentami** iets met argumenten staven; **wysuwać/wysunąć argumenty** argumenten aanvoeren; **argumenty za i przeciw** argumenten voor en tegen **2** (wisk.) (zmienna niezależna) argument^h

argumentacja (f; 377) **1** (dowodzenie za pomocą argumentów, uzasadnienie) argumentatie, motivering **2** (zespół argumentów) argumentatie

argumentować (if; 1011) argumenteren, (dowodzić) betogen

aria (f; 375) (muz.) aria

arka (f; 296) ark ❖ **arka Noego** de Ark van Noach; **arka przymierza** ark des verbonds

arkada (f; 315) (bouw.) arcade

arktyczny (adj; 753) (od Arktyka) arctisch, boreaal ❖ **ekspedycja arktyczna** noordpoolexpeditie; **fauna/roślinność arktyczna** arctische fauna/flora

Arktyka (f; 296) (aard.) Arctica^h, het noordpoolgebied

arkusz (m; 179) **1** (kartka papieru) vel^h (papier) **2** (arkusz drukarski) katernth **3** (blachy itp.) stuk^h plaat

armata (f; 322) kanon^h ❖ **nabić kogoś w armatę i wystrzelić** iemand achter het behang (kunnen) plakken; **strzelić z armaty do wróbla** met een kanon op een mus/vlieg schieten

armatni (adj; 707) (od armata) ❖ **mięso armatnie** (fig.)

kanonnenvoer; **strzał armatni** kanonschot

armator (m; 121) (schoepv.) reder

armatura (f; 321) **1** (osprzęt) armatuur, uitrusting **2** (bouw.) (zbrojenie) armatuur, (wzmocnienie) wapening **3** (schoepv.) takelage, takelwerk^h

armia (f; 376) **1** (wojsko) leger^h ❖ **Armia Czerwona** Rode Leger; **Armia Krajowa** Binnenlands Leger (anticommunistisch partizanenleger in WOII); **Armia Ludowa** Volksleger (procommunistic partizanenleger in WOII); **Armia Zbawienia** Leger des Heils **2** (fig.) (hum) leger^h ❖ **armia bezrobotnych** leger van werklozen

arogancja (f; 377) arrogantie

arogancki (adj; 727) arrogant

aromat (m; 52) **1** (zapach) aroma^h **2** (substancja) smaakstof ❖ **aromat migdałowy** amandelaroma (do ciasta)

aromatyczny (adj; 752) aromatisch ❖ **aromatyczny ciasto** aromatisch gebak; **rośliny aromatyczne** (bot.) aromatische planten; **związki aromatyczne** (schei.) aromatische verbindingen

arsenał (m; 48) **1** (zbrojownia) arsenaal^h, wapenkamer **2** (fig.) (zbiór, zasób) arsenaal^h, verzameling, scala^h ❖ **arsenał argumentów** arsenaal van argumenten

arszenik (m; 6) (schei.) arsenicum^h

arteria (f; 375) **1** (trasa komunikacyjna) verkeersader ❖ **główna arteria miasta** de voornaamste doorgaande route van de stad **2** (anat.) (jętnica) slagader

artretyzm (m; 44) (med.) (dna) artritis, jicht

artykuł (m; 48) **1** (w czasopiśmie) artikel^h ❖ **zamieszczać/zamieścić artykuł** een artikel plaatsen **2** (w encyklopedii) ingang, artikel^h **3** (ustęp, rozdział) artikel^h ❖ **artykuł kodeksu cywilnego** een artikel van het burgerlijk wetboek; **artykuł (umowy)** artikel/punt (van een overeenkomst) **4** (towar) artikel^h ❖ **artykuły gospodarstwa domowego** huishoudartikel; **artykuł pierwszej potrzeby** primaire levensbehoefte; **artykuły spożywcze** levensmiddelen

artyleria (f; 375) **1** (mil.) (rodzaj wojsk, broni) artillerie ❖ **artyleria ciężka/lekka** zware/lichte artillerie; **artyleria przeciwlotnicza** luchtdoelgeschut **2** (fig.) ❖ **ciężka artyleria** lanterfanter; langzame starter; slaapkop

artylerijski (adj; 727) (od artyleria) ❖ **natarcie artylerijskie** artillerieoffensief; **ogień artylerijski** artillerievuur

artylerzysta (m; 358) artillerist

artysta (m; 358), **artystka** (f; 297) **1** (twórca) artiest ❖ **artysta cyrkowy** circusartiest; **artysta estradowy** kleinkunstenaar; **artysta kabaretowy** cabaretier; **artysta malarz** kunstschilder; **artysta muzyk** musicus; **artysta plastyk** beeldend kunstenaar **2** (aktor) acteur ❖ **artysta filmowy** filmacteur; **artysta sceny** toneelspeeler

artystka (f; 297) **1** (twórczyni) (vrouwelijke) artiest, artieste **2** (aktorka) actrice

artystyczny (adj; 753) artistiek

artyzm (m; 44) artisticeit, kunstvaardigheid

arystokracja (f; 377) **1** (w starożytnej Grecji) aristocratie **2** (warstwa społeczna) aristocratie ❖ **arystokracja rodowa** erfadel; geboorteadel **3** (fig.) (elita) elite ❖ **arystokracja duchowa** de aristocratie van de geest; **arystokracja finansowa** de financiële elite

arystokrata (m; 359), **arystokratka** (f; 297) **1** (możnowładca) aristocraat **2** (fig.) (człowiek należący do jakiejś elity) aristocraat, topman, (żartobliwie) grote meneer

arystokratyczny (adj; 752) **1** (dotyczący arystokracji) aristocratisch, uit de hogere stand ❖ **pochodzenie arystokratyczne** aristocratische afkomst; **przywileje arystokratyczne** privileges van de aristocratie; **życie arysto-**

kratyczne beau monde 2 (wyniosły, wytworny) aristocratisch, deftig ❖ *arystokratyczne maniere* deftige manieren

arytmetyczny (adj; 753) aritmetisch, rekenkundig
 ❖ *ciąg arytmetyczny* (wisk.) aritmetische reeks; *odrabiać zadania arytmetyczne* (reken)sommen maken

arytmetyka (f; 296) rekenkunde

as¹ (m; 94) (w grze karcianej) aas ❖ *as karo* ruitenaas

as² (m; 133) 1 (mistrz lotnictwa) aas 2 (ktoś wybitny) uitbinker, coryfee ❖ *as w strzelaniu bramek* een geduchte doelpuntenmaker; *as wywiadu* topspion

asceta (m; 359), **ascetka** (f; 297) asceet

ascetyczny (adj; 417) ascetisch

asceza (f; 314) ascese

asekuracja (f; 377) 1 (ubezpieczenie) verzekering 2 (za-
 bezpieczenie) veiligheidsmaatregelen^{pl}

asekurować (if; 1011), **za-** (pf) 1 (ubezpieczać) verzekeren 2 (zabezpieczać) veiligstellen 3 (sport.) zekeren

asekurować się (if; 1011), **za-** (pf) 1 (ubezpieczać się) zich verzekeren 2 (zabezpieczać się) zich veiligstellen 3 (fig.) het zekere voor het onzekere nemen*

aseptyczny (adj; 753) aseptisch ❖ *opatrunek aseptyczny* aseptisch verband

asfalt (m; 52) 1 (nawierzchnia) asfalt^h 2 (techn.) (smoła) asfalt^h, asfaltbeton^h 3 (geol.) (skała osadowa) asfalt^h, natuurasfalt^h

asortyment (m; 52) assortiment^h ❖ *bogaty asortyment artykułów* een gevarieerd assortiment van artikelen

ASP (f; 600) (abbr.) (Akademia Sztuk Pięknych) kunstacademie

aspekt (m; 52) 1 (punkt widzenia) aspect^h, gezichtspunt^h ❖ *polityczny aspekt zagadnienia* het politiek aspect van een vraagstuk; *widzieć coś w jakimś aspekcie* iets onder zeker aspect zien 2 (taalk.) (kategoria gramatyczna) aspect^h ❖ *aspekt dokonany* voltooid aspect; *aspekt niedokonany* onvoltooid aspect 3 (astron.) (wzajemne położenie ciał niebieskich) aspect^h

aspiracja (f; 377) 1 (dążenie, zwykle pl.) aspiratie, streven^h ❖ *człowiek bez większych aspiracji* iemand zonder speciale ambities; *mieć aspiracje do czegoś* naar iets streven; *wysokie aspiracje* hoge aspiraties 2 (med.) (zabieg) aspiratie 3 (taalk.) (przydech) aspiratie, aanblazing

aspiryna (f; 314) aspirine

aspołeczny (adj; 753) sociaal ❖ *aspołeczne zachowanie* sociaal gedrag

aster (m; 35) (bot.) aster ❖ *aster chiński* Chinese aster [Aster chinensis]

astma (f; 314) (med.) astma ❖ *atak astmy* astma-aanval

astmatyk (m; 15), **astmatyczka** (f; 297) astmalijder

astrofizyka (f; 296) astrofysica

astrolog (m; 16 -dzy, 18 -gowie) astroloog, sterrenwiche-
 laar

astrologia (f; 376) astrologie, sterrenwichelarij

astronauta (m; 359) astronaut

astronom (m; 124) astronoom, sterrenkundige

astronomia (f; 376) astronomie, sterrenkunde

astronomiczny (adj; 753) 1 (dotyczący astronomii) astronomisch, sterrenkundig ❖ *jednostka astronomiczna* astronomische eenheid; *astronomiczna wiosna* astronomische lente; *zegar astronomiczny* atoomklok 2 (fig.) (zawrotny) astronomisch, enorm ❖ *astronomiczne sumy* astronomische bedragen

asygnować (if; 1011), **wy-** (pf) 1 (przekazać) toewijzen* 2 (przeznaczać) bestemmen

asymetria (f; 375) asymmetrie

asymetryczny (adj; 753) asymmetrisch

asymilacja (f; 377) 1 assimilatie, aanpassing ❖ *asymilacja kultury greckiej przez Rzymian* de assimilatie van de Griekse cultuur door de Romeinen; *ulegać/ulec asymilacji* assimileren; zich aanpassen 2 (biol.) assimilatie ❖ *asymilacja dwutlenku węgla* assimilatie van kooldioxide 3 (taalk.) assimilatie ❖ *asymilacja pod względem dźwięczności* assimilatie ten aanzien van de stemklank; *asymilacja progresywna/regresywna* progressieve/regressieve assimilatie

asymilować (if; 1011), **z-** (pf) 1 assimileren ❖ *asymilować/zasymilować ludność tubylczą* de autochtone bevolking assimileren 2 (biol.) assimileren ❖ *asymilować/zasymilować dwutlenek węgla* kooldioxide assimileren

asymilować się (if; 1011), **z-** (pf) (przystosowywać się) assimileren^z, zich assimileren, zich aanpassen

asysta (f; 324) gezelschap^h, escorte ❖ *w asyście kilku osób* in het gezelschap van enkele personen; *msza z asystą diakona* een mis met assistentie van een diaken

asystent (m; 119) assistent, helper

asystentka (f; 297) assistente, helpster

asystować (if; 1011) (komuś) 1 (towarzyszyć) iemand vergezellen 2 (pomagać) assisteren ❖ *asystować chirurgowi przy operacji* de chirurg assisteren bij een operatie

atak (m; 6) 1 (fig.) (ofensywa) aanval, charge ❖ *atak czołgów* (mil.) tankaanval; *ruszyć/wyruszyć do ataku* ten aanval trekken; *atak krytyków* aanval van de critici; *atak lotniczy* luchtaanval 2 (med.) (napad choroby) aanval ❖ *atak serca* hartaanval; *atak śmiechu* (fig.) lachbui 3 (sport.) (akcja) aanval ❖ *atak na bramkę* aanval op het doel 4 (sport.) (część drużyny) voorhoede ❖ *grać w ataku* in de voorhoede spelen

atakować (if; 1011), **za-** (pf) aanvallen*, bestormen

ateista (m; 358), **ateistka** (f; 297) atheïst

ateistyczny (adj; 753) atheïstisch

ateizacja (f; 377) ontkerstening, ontkerkelijking

ateizm (m; 44) atheïsme^h

atelier (n; 600) atelier^h

Ateny (pl; 515) (aard.) Athene^h

atest (m; 54) certificaat^h

atestacja (f; 377) attestatie

atestować (if; 1011) certificeren

atlantycki (adj; 727) Atlantisch ❖ *Ocean Atlantycki* de Atlantische Oceaan; *sojusz atlantycki* het Atlantisch bondgenootschap

Atlantyk (m; 6) (aard.) de Atlantische Oceaan

atlas (m; 44) atlas ❖ *atlas anatomiczny* anatomische atlas; *atlas grzybów* paddenstoelengids; *atlas ptaków* vogelatlas; *atlas samochodowy* wegenatlas

atleta (m; 359) 1 (silacz) atleet 2 (sportowiec) atleet

atletka (f; 297) (vrouwelijke) atleet, atlete

atletyczny (adj; 753) 1 (zapaśniczy, gimnastyczny) ❖ *zawody atletyczne* atletiekwedstrijden 2 (muskularny) atletisch ❖ *atletyczna budowa ciała* atletische lichaamsbouw

atletyka (f; 296) (lekka atletyka) atletiek ❖ *uprawiać atletykę* aan atletiek doen

atłas (m; 44) satijn^h

atmosfera (f; 321) 1 (aard.) (powłoka gazowa) atmosfeer 2 (fys.) (jednostka ciśnienia) atmosfeer ❖ *ciśnienie dwóch atmosfer* een druk van twee atmosferen 3 (nastrój) sfeer, klimaat^h ❖ *atmosfera była napięta* de sfeer was gespannen; *miła atmosfera* een aangename sfeer

atmosferyczny (adj; 753) 1 (dotyczący atmosfery) atmosfeer-

- risch ❖ *ciśnienie atmosferyczne* atmosferische druk; *przeszkody atmosferyczne* (techn.) luchtstoringen
2 (meteorologiczny) ❖ *warunki atmosferyczne* weersomstandigheden
- atom** (m; 44) atoom^h
- atomizer** (m; 28) verstuiver ❖ *perfumy z atomizerem* parfums met verstuiver
- atomowy** (adj; 750) nucleair ❖ *bomba atomowa* atombom; kernbom; *elektrownia atomowa* kerncentrale; *energia atomowa* nucleaire energie; atoomenergie; kernenergie; *głowica atomowa* atoomkop; *liczba atomowa* atoomgetal
- atrakcja** (f; 377) attractie ❖ *główna atrakcja* hoogtepunt; *atrakcje turystyczne* toeristische attracties, trekpleisters
- atrakcyjny** (adj; 752) attractief, aantrekkelijk
- atrament** (m; 52) inkt ❖ *atrament sympatyczny* sympathetische inkt
- atramentowy** (adj; 750) (od atrament) **1** (w odn. do barwnika) ❖ *drukarka atramentowa* inkjetprinter; *plama atramentowa* inktvlek **2** (fig.) (czarny) ❖ *atramentowa ciemność* inktzwarte duisternis; *atramentowa noc* inktzwarte nacht
- atrapa** (f; 314) **1** dummy, nepartikel^h **2** (samochodu) grill
- atrybut** (m; 52) attribuut^h
- attaché** (m; 600) attaché ❖ *attaché handlowy* handelsattaché; *attaché wojskowy* militair attaché
- atu** (n; 600) (sport.) troef ❖ *bez atu* sans atout; zonder troef; *grać pod atu* troeven
- atut** (m; 52) troef(kaart) ❖ *mieć wszystkie atuty w ręku* (fig.) alle troeven in handen hebben (fig.); *zabić/przebić atutem* troeven, slaan met een troef
- aucie**² ⇒ **aut**
- aucie**² ⇒ **auto**
- audiencja** (f; 377) audiëntie ❖ *być u kogoś na audiencji* bij iemand op audiëntie zijn; *udzielać/udzielić komus audiencji* iemand audiëntie verlenen
- audiowizualny** (adj; 753) audiovisueel ❖ *środki audiowizualne* audiovisuele middelen
- audycja** (f; 377) audiotie, radioprogramma^h ❖ *nadać/nadać audycję* een radioprogramma uitzenden
- audytor** (m; 121) auditeur
- auditorium** (n; 509) **1** (sala) auditorium^h **2** (słuchacze) toehoorders^{pl}, gehoor^h ❖ *przemawiać przed audytorium* spreken in het openbaar; *przychylnie audytorium* een welwillend gehoor
- aukcja** (f; 377) veiling ❖ *aukcja kwiatów* bloemenveiling; *kupować/kupić coś na aukcji* iets op de veiling kopen
- aula** (f; 391) aula
- aura** (f; 321) **1** (pogoda) weer^h, weersomstandigheden^{pl} ❖ *jesienna aura* herfstweer **2** (fig.) (nastrój) sfeer ❖ *wytwarzać/wytworzyć aurę niepokoju* een sfeer van onrust wekken **3** (med.) (zespół objawów) aurath
- aureola** (f; 391) **1** (w malarstwie) aureoolth, stralenkrans **2** (świeta) aureoolth wokół źródła światła halo **3** (splendor, chwala) aureoolth ❖ *aureola bohaterstwa* een aureool van heldendom
- auspicje** (pl; 523) **1** (w różba) auspiciën, voortekens^{pl} ❖ *pod dobrymi/złymi auspicjami* onder gunstige/ongunstige auspiciën **2** ❖ *pod czyimiś/czegoś auspicjami* onder auspiciën van iemand/iets
- Australia** (f; 376) (aard.) Australië^h
- Australijczyk** (m; 15) Australiër
- Australijka** (f; 297) Australische (vrouw)
- australijski** (adj; 742) Australisch
- Austria** (f; 375) (aard.) Oostenrijk^h
- austriacki** (adj; 727) Oostenrijks ❖ *austriackie gadanie* lariekoek
- Austriaczka** (f; 297) Oostenrijkse (vrouw)
- Austriak** (m; 15) Oostenrijker
- aut** (m; 52) (sport.) ❖ *posłać piłkę na aut* de bal uitslaan/uittrappen; *rzut z autu* inworp
- autentyczny** (adj; 753) **1** (uznany za oryginalny) authentiek, origineel ❖ *autentyczny dokument* authentiek document; *autentyczny podpis* originele handtekening **2** (realnie istniejący) echt ❖ *autentyczna nędza* echte armoede; *autentyczne uczucia* waarachtige gevoelens
- autentyk** (m; 6) (przedmiot autentyczny, oryginalny) origineel^h
- auto** (n; 481) auto
- autoalarm** (m; 44) autoalarm^h
- autobiografia** (f; 376) autobiografie
- autobiograficzny** (adj; 753) autobiografisch ❖ *wątki autobiograficzne* autobiografische motieven
- autobus** (m; 44) autobus, bus
- autobusowy** (adj; 750) (od autobus) ❖ *przystanek autobusowy* bushalte
- autocasco** (n; 600) (rodzaj ubezpieczenia samochodu) volledig casco
- autograf** (m; 44) **1** (podpis) handtekening ❖ *łowca autografów* handtekeningenjager **2** (rękopis) autograaf, manuscript^h
- autoholowanie** (n; 507) autosleepbedrijf^h
- autokar** (m; 50) touringcar, reisbus
- autokontrola** (f; 391) zelfcontrole
- autokratyczny** (adj; 753) autocratisch, despotisch ❖ *rządy autokratyczne* een despotisch bewind
- automat** (m; 52) **1** (robot) automaat, robot ❖ *automat do gry* speelautomaat **2** (inf.) (telefoniczny) (budka telefoniczna) telefooncel ❖ *dzwonić z automatu* uit een telefooncel bellen **3** (dyskret.) verkoopautomaat ❖ *kupować/kupić bilety w automacie* kaartjes kopen uit de automaat; *kawa z automatu* koffie uit de automaat **4** (sprekt.) (pralka) automatische wasmachine **5** (inf.) (pistolet maszynowy) machinegeweer^h ❖ *strzelać z automatu* met een machinegeweer schieten
- automatycznie** (adv; 753) **1** (mechanicznie) automatisch ❖ *drzwi otwierają się automatycznie* de deuren gaan automatisch open **2** (machinalnie) ❖ *bawić się automatycznie długopisem* gedachteloos met een balpen spelen; *uśmiechać/uśmiechnąć się automatycznie* onwillekeurig glimlachen **3** (bez dodatkowych starań) automatisch ❖ *zajmując pierwsze miejsce automatycznie przechodzisz do następnej rundy* als je op de eerste plaats staat ga je automatisch over naar de volgende ronde
- automatyczny** (adj; 753) automatisch ❖ *ołówek automatyczny* vulplood; *sekretarka automatyczna* ant woordapparaat
- automatyzacja** (f; 459) automatisering
- automatyzować** (if; 1011), **z-** (pf) automatiseren
- atomechanik** (m; 15) automonteur
- automyjnia** (f; 394) autowasplaats, wasstraat
- autonaprawa** (f; 314) autoservice
- autonomia** (f; 376) autonomie ❖ *dać/nadać komus autonomię* autonomie verlenen; *otrzymać/uzyskać autonomię* autonomie verwerven
- autonomiczny** (adj; 753) autonoom
- autopilot** (m; 52) automatische piloot
- autoportret** (m; 52) zelfportret^h
- autopsja** (f; 377) **1** (własna obserwacja) autopsie, per-

soonlijke waarneming ❖ *znać coś z autopsji* iets uit ervaring kennen **2** (*sekcja zwłok*) lijkshouwing
 ❖ *przeprowadzać/przeprowadzić autopsję* sectie verichten
autor (m; 121), **autorka** (f; 297) **1** (*twórcza*) auteur **2** (*pisarz*) schrijver
autoreklama (f; 314) reclame voor jezelf/zichzelf
autorka (f; 297) **1** (*twórczyni*) (vrouwelijke) auteur **2** (*pisarka*) schrijfster
autorski (adj; 727) (od autor) ❖ *prawa autorskie* auteursrecht; *wieczór autorski* literaire avond (waarbij schrijver voorleest uit eigen werk)
autorstwo (n; 482) auteurschap^h
autorytarny (adj; 752) autoritair
autorytatywny (adj; 753) **1** (*wiarygodny, miarodajny*) gezaghebbend, betrouwbaar ❖ *autorytatywny sąd* een gezaghebbend oordeel; *autorytatywne źródła* betrouwbare bronnen **2** (*władczy*) autoritair ❖ *rządy autorytatywne* autoritair bewind; *autorytatywny ton* autoritaire toon
autorytet (m; 52) **1** (*szacunek, poważanie*) autoriteit, gezag^h ❖ *cieszyć się autorytetem* gezag genieten; *mieć autorytet u ludzi* overwicht hebben over mensen; *podważać/podważyć komuś autorytet* iemands autoriteit ondermijnen **2** (*jednostka mająca ogólnie uznaną powagę*) autoriteit ❖ *być autorytetem w czymś* een autoriteit zijn op het gebied van iets
autoryzować (if; 1011), **z-** (pf) autoriseren, erkennen ❖ *autoryzować artykuł* een artikel autoriseren
autoryzowany (adj; 753) geautoriseerd ❖ *autoryzowana my przekład* geautoriseerde vertaling; *autoryzowana stacja obsługi samochodów* erkende dealer
autostop (m; 44) (*niedopłatne korzystanie z napotkanych pojazdów za zgodą ich kierowców*) lift (manier van goedkoop reizen) ❖ *jechać autostopem* liften; *podrzucić/podrzucić kogoś autostopem* (sprekt.) iemand een lift/slinger geven; *podwozić/podwieźć kogoś autostopem* iemand een lift geven
autostopowicz (m; 207) lifter
autostrada (f; 315) (auto)snelweg
awangarda (f; 315) **1** (*mil.*) voorhoede **2** (*kunst*) avant-garde
awangardowy (adj; 750) (od awangarda) ❖ *awangardowy artysta* avant-gardekunstenaar; *awangardowy teatr* experimenteel theater
awans (m; 89) **1** promotie, bevordering ❖ *dać komuś awans* iemand promotie geven; *dostać awans* (inf.) promotie maken **2** (*sportt.*) (*przejście do wyższej grupy*) promotie
awansować¹ (if/pf; 1011) **1** (*obejmować wyższe stanowisko*) promotie maken ❖ *awansować na dyrektora* promotie maken tot directeur **2** (*sportt.*) (*dostawać się do wyższej grupy, klasy*) promovieren² ❖ *drużyna awansuje do pierwszej ligi* de ploeg promoveert naar de hoofdklasse
awansować² (if/pf; 1011) (*przenosić na wyższe stanowisko*) bevorderen
awantura (f; 321) **1** (*kłótnia*) ruzie ❖ *sąsiedzka awantura* buurenruzie; *zrobić komuś awanturę* bij iemand een scène maken **2** (*afera*) ❖ *będzie awantura!* dat wordt heibel!; *awantura miłosna* liefdesavontuur; *przykra awantura* vervelende affaire; *wplątywać/wplątać się w niezłą awanturę* zich behoerlijk in de nesten werken **3** (*veroud.*) (*ryzykowne przedsięwzięcie*) waagstuk^h
awanturnik (m; 15) **1** (*pieniacz*) ruziezoeker, ruziemaaker, lawaaischopper **2** (*veroud.*) (człowiek szukający przygód) avonturier

awanturować się (if; 1011) **1** (*klócić się*) ruzie maken ❖ *awanturować się z kimś* ruzie met iemand maken **2** (*zakłócać spokój*) heibel maken ❖ *awanturować się o coś* heibel maken om iets **3** (*veroud., zeldz.*) (*brać udział w ryzykownych przedsięwzięciach*) het avontuur zoeken^{*}
awaria (f; 375) **1** storing, pech ❖ *awaria silnika* motorstoring **2** (*sceepv.*) averij
awaryjny (adj; 753) (od awaria) ❖ *lądownie awaryjne* noodlanding; *światła awaryjne* waarschuwingslichten; *wyjście awaryjne* nooduitgang
awersja (f; 377) aversie, afkeer ❖ *mieć awersję do kogoś* een afkeer van iemand hebben
AWF (f/m; 600/44) (*Akademia Wychowania Fizycznego*) Academie voor Lichamelijke Opvoeding
awista (adj; 834) **1** (o *wkładach bankowych*) direct opvraagbaar ❖ *wkład awista* direct opvraagbaar tegoed **2** (o *weksłach*) ❖ *weksel awista* wissel a vista
awitainoza (f; 314) (*med.*) avitaminose, vitaminegebrek^h
awizo (n; 482) **1** (*fin.*) (*zawiadomienie*) bericht^h van creditering (schriftelijk) **2** (*zawiadomienie z poczty*) afhaalbericht^h **3** (*techn.*) (*lokalna centralka telefoniczna*) schakelbord^h
awizować (if; 1011), **za-** (pf) (schriftelijk) in kennis stellen ❖ *awizować przybycie* zijn komst aankondigen
awokado (n; 470/600) (*bot.*) avocado
azalia (f; 376) (*bot.*) azalea
azbest (m; 54) asbest^h
Azja (f; 377) (*aard.*) Azië^h ❖ *Azja Mniejsza* Klein-Azië
Azjata (m; 359) Aziaat
Azjatka (f; 297) Aziatische (vrouw)
azjatycki (adj; 727) Aziatisch
azot (m; 52) (*schei.*) azotum^h, stikstof^h
azyl (m; 217) **1** (*schronienie*) toevluchtsoord^h, vrijplaats ❖ *udzielać/udzielić komuś azylu* iemand een veilig onderkomen verschaffen **2** (*pol.*) (politiek) asiel^h ❖ *prosić/poprosić o azyl* (om) (politiek) asiel vragen; *prawo azylu* asielrecht; *udzielać/udzielić komuś azylu* iemand (politiek) asiel verlenen
azylant (m; 119) asielzoeker
azymut (m; 52) (*astron.*) azimut^h
aż¹ (*partykula wzmacniająca*) (często) maar liefst ❖ *aż 10 błędów* wel tien fouten; *aż do Berlina* helemaal tot Berlijn; *idź aż do plotu* loop tot aan de schutting; *posunął aż do złożenia rezygnacji* hij ging zo ver dat hij ontslag nam; *aż strach pomyśleć* ik moet er niet aan denken; *aż tak dużo pieniędzy?* zoveel geld?; *to nie jest aż takie trudne* zo moeilijk is dat niet; *nie moge aż tyle pracować* zoveel werk kan ik niet verzetten
aż² (conj) tot, totdat ❖ *poczekaj, aż przyjdę* wacht tot ik kom; *poczekala, aż wyszedł* ze wachtte tot hij weg was
ażeby¹ (conj) opdat, zodat ❖ *mówił głośno, ażeby każdy mógł go słyszeć* hij sprak luid zodat/opdat iedereen hem kon horen
ażeby² (part) (wyróżnia życzenie, zwykle pejoratywne) (bij verwensingen) ❖ *ażeby cię diabli wzięli!* de duivel hale je!
ażurowy (adj; 750) ajour, opengewerkt ❖ *ażurowe poręczochy* netkousen